

Давня казка (стислий переказ)

Леся Українка

В одній країні жив талановитий поет. Його пісні розходилися по сьому світу, були й порадою й розвагою. Якось поет лежав у гаю прямо на стежині. А тут їде лицар на полювання, кричить, щоб звільнили дорогу. Поет відповів, що так від нього втечуть рими-соколята, і якими він може вполювати кого завгодно й що завгодно, тому нехай верхівець сам зверне. Лицар розсердився, але звернув, сказавши, що не хоче зв'язуватися з божевільним.

Гурт мисливський за цілий день нічого не вполював, і лицар сам повертався стежиною. Побачивши поета, посміявся, що той, напевне, чекає гостинця. Поет же відповів, що в нього є більше багатство — поле, небо, синє море і його думки, які скрізь гуляють на волі. Граф засміявся й сказав, що віддав би увесь той химерний, таємний світ за справжнє графство й замок.

Коло них зібралася сільська молодь послухати поетових пісень, заслухався й лицар, подивувавшись, яка ж велика сила слова.

Якось приїхав лицар Бертольд до поета й попросив допомогти йому завоювати серце прекрасної донни Ізидори. Поет написав серенаду, лицар проспівав її, здобув прихильність дівчини й одружився з нею. На весіллі було багато людей, тільки поета забули запросити.

Пройшов час. Король послав військо на чолі з Бертольдом на Війну. Спочатку йому щастило, а потім лицарство потомилося, стало ремствувати, ніяк не могло взяти бусурманське царство. Почали нарікати на графа, навіть кинулись до зброї. Але тут виступили співці й проспівали про боягузів. Військо засоромилося, кинулося на штурм і здобуло перемогу. Бертольд повернувся зі славою та багатством, але одразу ж забув про обіцяну нагороду для поета, який склав ті підбадьорливі пісні.

Пройшло багато часу. Бертольд зажив щасливо разом із дружиною, був справедливим і добрим паном. Але розкішне життя вимагало коштів, тож граф почав уводити різні мита, панщину, податки. Люди жили, як у пеклі. Одного разу пан почув, що по місту ходять співці й закликають до непокори. Бертольд здогадався: ці бунтівничі думки — від його знайомого поета, і відправив до нього слуг. Посланці передали, що граф нагородить його, якщо він стане придворним поетом і припинить підбурювати людей. Поет відповів, що не хоче надіти на вільні руки золоті кайдани. Тоді граф звелів посадити поета в темницю, де той і загинув. Але залишилися його молоді нащадки, які продовжували боротися з нащадками графа Проти "діла соромного" виступає "слово праве". А коли це змагання скінчиться, закінчиться й давня казка і настане "правда нова".

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Поема Лесі Українки "Давня казка" піднімає проблему ролі митця й мистецтва в

житті людей. Гарне, правдиве поетичне слово допомогло графові полонити серце коханої, здобути вороже місто, розбагатіти. Воно ж привело й до повстання, непокори пригноблених селян. Вільне, справедливе, щире слово важко заховати в темницю, надіти на нього золоті кайдани. Своє слово, як зброю, поетеса підносить на захист пригноблених та знедолених.